

NÉPSZABADSÁG

COMPUTER

T E C H N I K A

V. évfolyam, 27. szám

Informatikai magazin

1998. szeptember 8.

OKI

People to People Technology
NYOMTATÓK ÉS FAXOK
Telefon: 327-4070
OKI InfoFax: 321-4466/1881

Parlamenti informatika
8-9. oldal

Börzefigyelők

5. oldal

Kalózdalok (3.)

6. oldal

Kávé habbal,

internettel

7. oldal

A kazetta marad

12-13. oldal

Godzilla, avagy

a (gép)méret

a lényeg

13. oldal

www.comptech.hu

elender internet

Elender Informatikai Rt.

szubjekt

Internet szolgáltatója.

1134 Budapest Váci út 37 • Tel: 465-7800 • Fax: 465-7899 • <http://www.elender.hu> • info@elender.hu

Öt érv arra, miért a mi színes nyomatásunk a legelbűvölőbb.

Elképesztő színek – kisebb tintacseppekből

A HP PhotoREt II szín-rétegező technológiája olyan parányi tintacseppekkel dolgozik, hogy ugyanabba az apró képpontba akár 16 rétegben is képes cseppeket juttatni. Így aztán tényleg lenyűgöző színeket nyomtathat.

Pontosabb színek

A HP új technológiája a tinta mikrocseppeit sebészi pontossággal helyezi el. E precízitásnak köszönhetően csökken a kép szemcséssége, zartosságja, és az apró részletek is előugranak.

Fotóminőségű nyomtatás – gyorsabban mint valaha

Az új szín-rétegező technológia egyedülálló megoldással továbbítja az információt a nyomtatófejhez, így Ön a fotóminőségű képeket is egy szempillantás alatt nyomtathatja ki.

Fotóminőség – speciális papírral is

E különleges technológiával Ön ezután végre hétköznapi, irodai papírra is fotóminőségben nyomtathat.

Tökéletesebb színes nyomtatás a HP nyomtatórendszerével

A HP nyomtatórendszerében a tinta, a média és a PhotoREt II nyomtató egységés rendszert alkot, ami garantálja, hogy az Ön képei mindig tisztán, élesen jelenjenek meg.

Photo REt II colour
layering technology

Jövők kongresszusa

Szeptember 4-én, pénteken fejeződött be a 15. Nemzetközi Számítástechnikai Konferencia Budapesten. A szervezés jogát Bécs és Budapest együtt nyerte el. 72 ország körülbelül 1200 résztvevője regisztráltatta magát – ami a konferencia sikerét mutatja. A résztvevők három napot töltöttek az osztrák fővárosban, míg a többi előadást Budapesten tartották.

Az Osztrák Számítástechnikai Társaság (ÖCG) és a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság (NJSZT) közös rendezvényén az előadások többsége a szakmán kívüli a nagyközönséget is érintő problémákkal foglalkozott. A legtöbb érdeklődőt a tele-teaching, azaz a távoktatás és távtanulás lehetőségeiről szóló előadások vonzották. A kor tudósait foglalkoztató tudásalapú rendszerek, mesterséges intelligenciák mellett olyan sokakat érdeklő témák is terítékre kerültek az egy hét alatt, mint a szerzői jogok és a hátrányos helyzetűek számítógéphez jutásának kérdése.

Hivatali személycserék

Augusztus 31-én felmentették tiszttségéből a Miniszterelnöki Hivatal (MEH) informatikáért felelős helyettes államtitkárát, Horváth Jánost, és Tunyogi Lászlót, a Miniszterelnökség Közbeszerzési és Gazdasági Igazgatóságának közbeszerzési főigazgatóját. A két köztisztviselőt azonnali határidővel menesztették, s szeptember elsejétől a MEH EDI-vel és minőségbiztosítással foglalkozó osztályvezetőjét, Zöldné Roska Mariettát nevezték ki informatikáért felelős helyettes államtitkárnak. Bárfai Béla, közigazgatási államtitkár – a tisztét 6 évig ellátó Horváth János elmondása szerint – azzal indokolta felmentésüket, hogy a hivatalt át-szervezik, s az új koncepció alapján az új szervezet élére új vezetőkre van szükség.

PÁLYÁZAT

Ötven írás érkezett

Amikor július 7-i számunkban meghirdítettük a nyári cikkpályázatot, nem gondoltuk, hogy két hullámban érkeznek majd a pályamunkák. Az elején majdnem elbizonytalanodtunk, vajon szükség volt e egyáltalán a kiírásra, hiszen alig néhány írás futott be. Aztán megbizonyosodott, hogy a nyár olvasói körében is uborkaszekernak számít, ugyanis augusztus 25-i számunkban emlékeztetőnként megismételtük a felhívást, amelyre már zúdultak a pályázatok. Harmincnál több szerző mintegy félszáz írásművét kellett elolvasni – egy pályázót több cikket is küldhetett – és így kialakítani a végeredményt. Mielőtt erre rátérnénk, néhány általános észrevétel.

A szerzők szinte mindegyike bemutatkozott, így tudjuk, hogy a legfiatalabb 16, a legidősebb 71 éves. Ami a nemek szerinti megoszlást illeti, férfifuralom jellemző, mindössze két nő küldött be pályázatot. Hölgyeim! Tűrhetik ezt? Ugye, nem. Ajánljuk tehát figyelmükbe a Computer Technikát, böngésszék, ígérjük, találkoznak majd önöket érdeklő témákkal is, hátha kedvet kapnak így egy későbbi, hasonló kezdeményezésünkhöz.

A témákról. A legváltozatosabb témakörökben írtak, játékokról, újdonságokról, nem egyszer kritikai észrevételekkel. Az írások szakmai ismeretekről, az új iránti fogékonyságról tanúszkodnak és élvezetes stílusban készültek. Volt, aki a humort választotta, más verse szedte mondandóját, megint más afféle vitacikket írt. Röviden: többségüket élvezet volt olvasni. Következzen most az elcsépelet mondat: a zsűrinek nehéz dolga volt. Ám, helyett fogalmazunk úgy, kellemes és örömteli dolga volt, hiszen a sok és jó pályamunka nemcsak a számítástechnika, hanem a lap iránti érdeklődést is jelezte. Köszönjük!

Mint a kiírásban szerepelt, az arra érdemes írásokat közöljük, honoráriumot – meghozzá kiemelt – fizetünk értük és a szerzők külső munkatársaink lehetnek.

Következzen tehát a legizgalmasabb, az eredmény. A bőség zavarával küzdvő nem állítottunk fel sorrendet, hanem a legjobbnak tartott nyolc írást választottuk ki. Íme a szerzők, betűrendben: Bacársádi László, Farkasné Fülöp Hajnalka, Feraji Árpád, Gyovai Attila, ifj. Lajkó János, Szántai Sándor, Szendi Gábor és Szodfridt Gábor. A felsorolt szerzők írásait a következő számunktól kezdve folyamatosan közöljük. Valamennyi pályázónkat megkeressük, és röviden értékeljük munkájukat. Addig is, köszönjük érdeklődésüket.

Politikai informatika

Sokáig elképzelhetetlen volt, ami pár évvel ezelőtt történt a magyar Országgyűlésben. Egy bizonyos képviselő egy bizonyos gombot az előírt egy helyett kétszer nyomott meg. Röviden: szavazatát ugyanarról az ügyről kétszer adta le. Amikor az eset kiderült, lett ám nagy ézengés és földindulás.

Igazából azonban nem X képviselő úr az eset főszereplője. Sokkal inkább a számítástechnika, mely bűnös és megemtomt is egyben. Bűnös, mivel úgymondott tette – és teszi – lehetővé, hogy ilyen esetek bárhol a világon megtörténjenek, megemtomt, hiszen az is neki köszönhető, hogy az effajta jellegű politikai machinációk – bárhol a világon – kiderüljenek. Úgy is mondhatjuk, ma már a számítástechnikának legalább akkora a befolyása, mint a politikának. Ezen a héten fő témánk valamilyen módon kapcsolódik a fenti sorokhoz, de nem kell semmi rosszra gondolni. Mindössze szeretnénk megmutatni az olvasónak, hogy a politika – szigorúan pozitív értelemben – hogyan használja a számítástechnika vívmányait, vagyis bemutatjuk az Országgyűlés informatikai hátterét.

Klátyik István

COMPUTER TECHNIKA

A Népszabadság informatikai magazinja
Internet: <http://www.comptech.hu>
webdesign: Guards Rt.

Lapalapító: PersonArt Kft.

A szerkesztő bizottság elnöke:

Lónyai László

Felölts szerkesztő: Selezst Ferenc

Szerkesztő:

Javorszky Béla Szilárd, Tóth Ibolya

Főmunkatárs: Klátyik István

Munkatársak: Dujcsik Mariann,

Fülöp Norbert, Gece Mariann, Szabó Csilla,

Szabó Gabriella

Kiadja a Népszabadság Résztvevnyársaság

Felölts kiadó:

Lengyel L. László, vezérigazgató

Szerkesztőség és reklámiroda:

PersonArt Kommunikációs Ügynökség

1141 Budapest, Komocsy utca 5-7.

Hirdetési igazgató: Gyuráki Attila

1141 Budapest, Komocsy utca 5-7.

Telefon: 469-30-30, Telefax: 469-30-40

e-Mail: comptech@comptech.hu

CompuServe: 100324,654

Tördelés, tipográfia: PersonArt

Nyomás: Révai Nyomda Kft.

ISSN 1418-2432

Ruhán keresztüllátó kamera

(CNN Interactive) A japán fetisizták az elmúlt hetekben sem unatkoztak: a Takarajima című Fehér-magazin szerint a Sony

egyik infravörös technológiával működő kamerájára egy 7 dolláros szűrőt helyezve át lehet látni a lengőbb ruházaton, leginkább a fürdőruhákon. A magazin illusztrációkat is közölt különféle, száraz és nedves ruhákban feszítő hölgyekről, a híradások szerint a látvány inkább ahhoz hasonlított, mintha valaki egy vékony függönyön keresztül nézné a hölgyeket. A Sony eredetileg éjszakai felvételek készítésére – például madarak és más állatok filmezésére – készítette videokameráját, amelyből azonban a legtöbbit valószínűleg a japán és az amerikai tengerpartokon láthatunk mostanában.

Szomorú, magányos hely a cybertér?

(New York Times) Meglepő eredményt hozott az első, az internet szociális és pszichológiai hatásait feltérképező tanulmány, amelyet az amerikai Carnegie Mellon University kutatói készítettek 169 alany vizsgálata alapján: azok az emberek, akik hetente akár csak pár órát is a hálóra kapcsolódva töltenek, könnyebben lesznek depressziósak és magányosak. Az eredmény a kutatókat is meglepőttette, mivel korábban széles körben az a feltetelezés terjedt el, miszerint az internet a „passzív média”, így például a televíziós felett áll, mivel interaktivitásra sarkallja használojt. A felmérés szerint azonban ebből a szempontból az új médium semmivel sem jobb a régieknél: amíg a résztvevők e-mailt, a chatet (azaz a csevegést) és az internet más közösségi szolgáltatásait használják a másokkal való érintkezésre, addig a családtagokkal és a barátokkal folytatott kapcsolatok hanyatlásnak indultak. A legtöbb eset-

ben felszínes kapcsolatok alakulnak ki az interneten, ami az emberi kapcsolatok érzelmi hanyatlását eredményezi – vélekednek a kutatók.

Gates és Jobs tévéfilmen

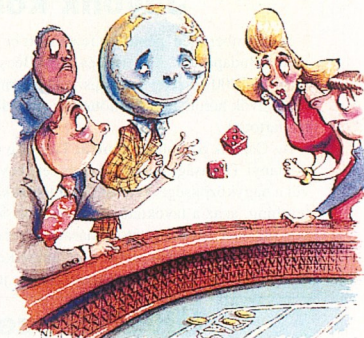
(CNET) A Turner Network Television (TNT) egy tévéjáték forgatását tervezi, amelyben hollywoodi színészek játszanak el többek között Bill Gates, a Microsoft, illetve Steve Jobs, az Apple vezetőinek szerepét, adta hírül a Variety magazin. A film, amelynek a munkacíme „Silicon Valley kalózlói”, azt az igaz történetet meséli el, „miként lett a komputervíziókból valóság, és hogyan változtatta meg a világot az új számítógépes birodalom”. Jobs szerepére a Vészhegy című sorozatból ismert Noah Wyle-t szeretnék felkérni, a tévéfilmet várhatóan a jövő év folyamán tűzi műsorára a TNT csatorna.

Megtérülnek a netes befektetések?

(Newsbytes) A 2000. év nem csak a nagy rendszerek összeomlásának ígéréttel kecsegtet, de ettől az időponttól kezdenek majd igazán megtérülni – legalábbis az Egyesült Államokban – az internet befektetett pénzek – jóslja az IDC legújabb felmérésében. Az IDC felmérése szerint egy átlagos, internettel foglalkozó vállalat jelenleg minden másfél dollár befektetése után egy dollár eredményt könyvelhet el, miközben az USA „internetes gazdasága” idén 124 milliárd dollárt ér el. Ez a helyzet azonban hamarosan megfordul, öt év múlva a becslések szerint már minden egyes internetbe fektetett dollár másfelet fog fialni. Az IDC becslése szerint eközben Nyugat-Európa „internetes gazdasága” a mostani 44 milliárd dollárról öt év alatt 170 milliárd dollárra fog emelkedni.

Szűkül az európai műszaki szakadék

(Business Week) Elemzők szerint 2005-re Európa jelentősen csökkentheti a közte és az USA között tátongó műszaki szakadékot

a euro egységesítő hatásának köszönhetően. Ezzel új befektetésekre és kevésbé szabályozott telekommunikációs piacra nyílik lehetőség, amely ösztönözni fogja a befektetéseket és a teljes körű árcsökkenést. Jelenleg az olcsó PC-k (amelyek árai sok esetben az amerikaiánál is alacsonyabbak) Európát a világ leggyorsabban fejlődő PC-piacává tették. Az eladások az év első felében érték a 17,8 százalékot. Időközben Európában a nagy sebességű hálózatok kiépítésébe ömlesztik a pénzt, megfelve az 125 milliárd dollárt, amellyel az európai vállalkozások előkészítik számítógépeiket az euro jövetelére. A piac liberalizálása befektetéseket és a csúcstechnológiára irányuló pénzeszközöket is felszabadítja Európában – nyilatkozta a Cisco Systems európai igazgatója.

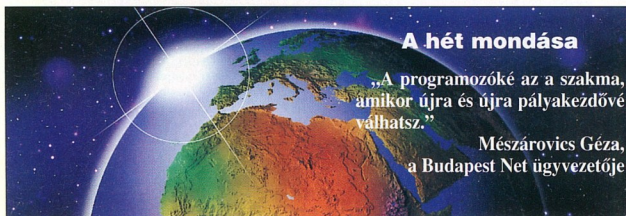
Holografikus adattárolás

(Edupage/Scientific American) Az akadémiai és ipari tudósok már foglalkoztak a hologramok információátrolóként történő felhasználásával, de egy komoly hátrány miatt a hologramok ilyen irányú felhasználásának a lehetősége „elillant”. Ez a komoly hátrány az olvasástól való adatvesztés volt. A California Institute of Technology egy csoportja rájött, hogy különleges, vékony lítium-niobium kristály segítségével – amelyben nyomot hagynak a vas- és magnéziumatomok – elérhető a hologramok sokkal nagyobb stabilitása. A kutatók felismerték, hogy ultrahibolya sugárzással lehetőség van az adatok tartós rögzítésére a kristályban, a hologramot pedig két lézernyalábbal készítik. Ez a munka „komoly lépés a hologramok praktikus adattárolóként történő felhasználása felé” – hangoztatta Hans Courfal, az IBM Almadeni Kutatóközpontjának munkatársa. Hozzátette: a technológiát még módosítani kell, mielőtt kereskedelmi forgalomba hoznák.

A hét mondása

„A programozóké az a szakma, amikor újra és újra pályakezdővé válhatsz.”

Mészárosics Géza,
a Budapest Net ügyvezetője

Tenisz: új nézőpont a Lucent-től

(Wall Street Journal) A Lucent Technologies egy olyan új tévékamerát mutatott be, amelyen keresztül a nézők oldalról látják az egész pályát, és könnyebben követhetik a labda útját a pálya egy szélétől a másikig. Egy új rendszert is teszteltek, ami a játékos mozgását mutatja a meccs alatt. A technológia számítógépeket és videót használ az információk nyomon követésére és megjelenítésére – közölte a Lucent egyik kutatója. Ugyanakkor az IBM tető alá hozta a U.S. Open website-ját, és egy interaktív kamerán keresztül lehetővé tette a látogatóknak, hogy irányítsák a kamerát, közelítsék vagy távolítsák a képet a saját szemszögükből. A site valós idejű pontozást és statisztikát is tartalmaz.

Deutsche Telekom: biztató fejlődés

(MTI) Európa legnagyobb távközlési szolgáltatója, a Deutsche Telekom AG az első félévben dinamikus fejlődést tovább, az ágazatban kibontakozó verseny dacára megszilárdítja pozícióit, és 1998 végén is osztalékot fog fizetni részvényesinek. A részvénytársaság első félévi forgalma 1997 azonos időszakához képest 4,5 százalékkal, 34,4 milliárd márkára bővült. A hat hónapi eredmény 18 százalékkal javult, s elérte az 1,95 milliárd márkát. A cégvezetés azzal számol, hogy a deficités tevékenységek okozta veszteséget az év végéig a tavalyi 4 milliárd márka felére tudja szorítani.

Hotmail – nemzetközi terjeszkedés

(Newsbytes) Hamarosan ingyenes e-mail szolgáltatásba kezd helyi tartalommal Ausztráliában, az Egyesült Királyságban, Japánban, Franciaországban és Németországban a Hotmail, a Microsoft

ingyenes e-mail-szolgáltatója, amelynek jelenleg már több mint 20 millió felhasználója van. A most induló öt helyi tartalomszolgáltatást követően a közeljövőben 19 további országban terveznek beindítani hasonló szolgáltatást. Az e-mailezésen kívül

a Hotmail ingyenes nap híreket is kínál majd számos témában, így például a sport, az utazás vagy a technológia területéről.

Kibernetikus implantáció

(Internet/Reuters) Kevin Warwick az első ember a világon, akinek sebési úton mikrochipet építettek a testébe. Az angol professzor karjába egy 2,5 centiméter hosszú és 0,25 centiméter átmérőjű üvegekapszula került, ami egy elektromágneses terkereszt és egy szilikonchipet tárol. A Readingi Egyetem Kibernetikai Osztályának vezetője elmondta, hogy kísérletük célja megvizsgálni az ember és számítógép közötti lehetséges kommunikációs csatornákat. Rövid demonstrációjában egy szobába belépve a számítógép üdvözlötte a professzort, és közölte vele, hogy öt új e-mailje érkezett. A tudós szerint fantasztikus lehetőségek rejtőznek az implantációban: például a jövőben csak az vásárolhatna fegyvert, akibe beültettek ilyen chipet, ami azután riasztaná a biztonsági őrköt, ha arra nem kijelölt helyen próbálna az illető lövöldözni. Warwick bízik kísérleteiben, bár elismerte, hogy lehetnek negatív oldalai is annak, ha az embert egy számítógép folyamatosan felügyeli.

Vírusfertőzés testvérek között

(Newsbytes) A Network Associates vírusvédelmi kutatói elsőként bukkantak egy újfajta „utazó” vírusra, amely a Microsoft Word 97 és Excel 97 fájljait fertőzi keresztül. A W97/ X97 Shiver (szilánk) névre elkeresztelt makrovírus nem tesz kárt az adatokban, de megnehezíti a felhasználók dolgát, amikor egy Word vagy Excel dokumentumot szeretnének kinyitni, olvasni vagy módosítani. Ha a felhasználó a fertőzést követően először Wordben dolgozik, kilépekör a Shiver vírus egy új Excel makróban menti át magát, és hasonlóan működik fordított esetben is. A Newsbytes tudósítása felhívja a figyelmet, hogy számos olyan vírus létezik, amely nem különösebben káros, csupán bizonyítani akar vele magát a készítője; a vírus következő generációja azonban sokkal veszélyesebb is lehet.

BÖRZEFIGYELŐK

Sikerrel tőzsdézni csak információk birtokában lehet. Az viszont pénzbe kerül. Az információk szupersztráda kínál olyan lehetőségeket, amelyek ingyen, vagy némi jutatásért cserébe tőzsdei adatokkal látják el az érdeklődőt.

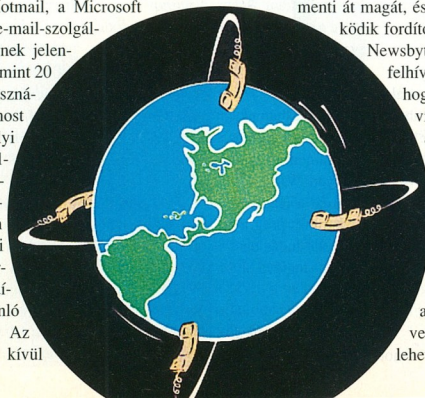
Az egyik legismertebb és legrégebb magyar nyelvű, előfizetéses rendszerű, tőzsdei információkat hordozó site a www.fornax.hu. Itt a Budapesti Érték- és Árutőzsde valós idejű (real-time), valamint teljes körű adataihöz férünk hozzá. A Fornax Monitor adatbázis a tőzsdék megnyitását visszamenőleg tartalmazza a börzeforgalom adatait és az idősorokat. Az infoszolgáltatás kiegészül még a kereskedelmi bankok valuta- és devizaárfolyamaival, a makrogazdasági információkkal, a befektetési alapok árfolyamaival, és többek között az állampapír-piaci adatokkal.

Egy másik tőzsdéinformációkat publikáló site a www.econet.hu. A BÉT kereskedése alatt a tőzsde 15 percel készletelt kereskedési adatait, valamint a Bux real-time értéket ingyenesen követheti nyomon a világhálóttal böngésző. Némi pénzért ellenében a közeljövőben a BÉT napi kereskedésének záróárfolyamát, a kibocsátó társaságok alapvető adatait és a részvények historikus áralakulásait szemléltető grafikonokat is megtalálja majd ezen a címen az érdeklődő. Az adatok forrásának az MTI-ECO Kft. és az Eco.Net Hungary Kft. által létrehozott Eco-Online előfizetéses, tőzsdei rendszer szolgáltató.

Egyéb, így például a börzén szereplő cégek adatlapja található a www.hvg.hu címről, elemzésekhez és háttéranyagokhoz a www.bankestozsde.hu-n jutunk. Ám mivel a kereskedéshez a kezdőknek, a laikusoknak segítségprogram van szükségük, ezt a www.tozsdeforum.hu címről tölthetik le gépjükre.

Néhány héten belül azonban nemcsak az aktuális vagy készletelt árfolyamokhoz, indexekhez lehet hozzáférni az interneten, hanem a Procent Értékpapír Rt. on-line szolgáltatásával megbízásokat lehet adni a cég börzereinek, akik azokat másodperceken belül teljesítik is. Az on-line tőzsdei rendszerű viszont mindenképpen érdemes tudni, hogy az ügyfél megbízása semmiképpen sem kerülhet be közvetlenül a BÉT kereskedési rendszerébe. A megbízások teljesítéséről, amint ez technikailag megoldhatóvá válik, szintén on-line módon értesülhet a befektető.

G. M.

Kalózkodalak (3.)

internet-suli

A weben fellelhető kalózkodalak legnagyobb szekcióját a Crack és a Serialz adja, vagyis az illegálisan megszerzett programok feltéréséhez, és az alkotót megkerülő ingyenes „regisztrálásához” szükséges adatok. Ezeket kívül a nagyon bátor pirátok (pirate – kalóz) játékokat és komplett programokat sem állnak kirakni a webre, persze csak úgy, hogy a kilitük ne legyen kinyomozható. A crack- és sorozatszámlisták nem valami hosszú életűek, mégis matuzsálemi kort érhetnek meg a Gamez és az Appz letöltési helyekkel összehasonlítva. Ezeket már valóban keresni kell, Warez-listákat kell végigjárni, hogy a kinézett programot vagy játékot letölthessük. Kellő kitartással mindent fel lehet lelteni, a Windows 98 és a Hexen 2 teljes változatát egyaránt.

Gyakran tapasztalni, hogy a napi frissítésű linkeket (Linkz) tartalmazó oldalon sem működik minden új bejegyzés. A sok megbájtynyi tánterület elfoglaló Warez-oldalakat ugyanis egy webmaster sem tűri meg a gépén. Némelyik játékhoz több száz megbájtót kell letölteni, a Starcraft teljes változata kijön 76 megából, a feltört GTA (Grand Theft Auto) pedig 38-ból megoldható.

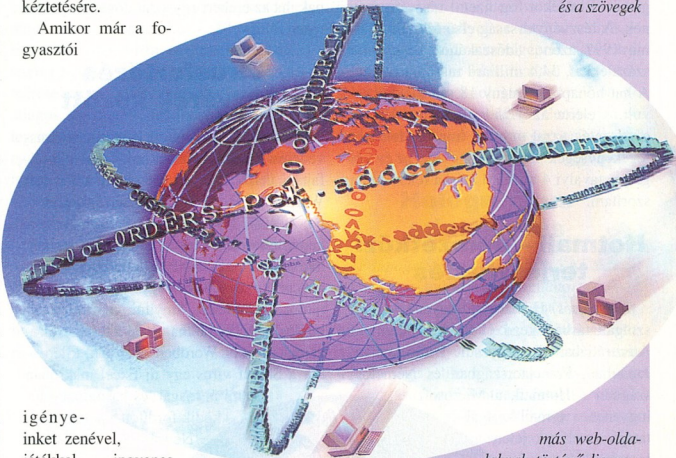
Az ingyenes szerverek gazdáinak óvatossága érthető, volt már arra példa, hogy a szolgáltatót felelősségre vonták a felhasználója által összeállított oldal miatt (legutóbb a német Compuserve vezetője kapott fél év fel-függesztetést, de ott gyermekpornóról volt szó, amihez képest cserkésztréfa a mi kis Warezünk). A kívülálló hálórágókak ez annyiban érinti, hogy a remek Gamez oldalt legközelebb már meg sem találjuk, hiába tesszük például a böngészőprogramunk könyvtárjainak közé, vagy még megvan ugyan a sok jó link, de már mindegyik bedöglött közülük.

Külön szekciót alkotnak a kalózkodalkok az MP3z, vagyis az MPEG3 kódolású zenék. Ezekből az alig néhány megbájtós állományokból megfelelő lejátsszókkal CD-minőségben nyerhetők vissza a szömek. Összehasonlításképpen, a hasonló minőségű Windows-szabvány wav-fájlok 7–10-szer nagyobb helyet foglalnak el, 3 és fél megbájt helyett 25–30 megbájtósak is lehetnek, ezt pedig még a legújabb Spice Grils- vagy Madonna-szám reményében sem kockáztatnánk meg letölteni. Érdemes elmondani, hogy MP3-at mindenki készíthet, csupán a megfelelő kódoló szoftvert kell megszerezni hozzá (ez a típustól függően 0,75–2 megbájtynyi letöltésbe „kerül”). A kódolás kiinduló állomá-

nya a sokat próbált wav, először ebben kell a CD-felvételt vagy más hangállományt elmenteni, editorral bele lehet javítani, és ezután következik az MP3-má konvertálás.

Ezenfelül néhány oldalon FTPz listákat is ajánlanak, ezek ftp-szerverek címei, tele jó programmal (vagy ha későn érkezők, már csak azok hűlt helyével). A böngészőprogram helyett az ftp-letöltéshez érdemes egy jó ftp-kliens beszerezni (FTP Explorer, CuteFTP, BulletProof FTP, esetleg WsFTP). A legvadabb helyeken ráakadhunk a „Virii” szekcióra is, ahol minden ismert típusú gépre találunk vírust. Az ilyen számítógépes elősködkkel rendkívül óvatosan kell bántni, többszörös figyelmeztetés után juthatunk csak be a hibermált vírusok közé. Nincsenek ugyan hét lakat alatt, de a tulajdonos legtöbbször óva int bennünket, ne engedjük ki felelőtlenül a szellemet a palackból, a tudományos célzatú kutatásainkat pedig legyünk kedvesek, ne használjuk fel mások megleckéztetésére.

Amikor már a fogyasztói

igényeinket zenével, játékkal, ingyenes Microsoft Office-szal csillapítottuk, a hackeroldalakon annak is utánaolvashatunk, miért is van ez az egész, miért tartozik hozzá az internetes világfalu cenzuramentes szabadságához, hogy léteznek ilyen Warez-oldalak. Elolvashatjuk többek közt a Hackers Bible-t, információit szerezhettünk programok saját kezű feltéréséhez, kellő tudás birtokában akár hackercsoportok tagjává is szegődhettünk.

Vértés A. Balázs
(motodog@freimil.c3.hu)

A HÁLÓ VILÁGA

INGYENES E-MAIL-KATALÓGUS. Jelenleg több mint 400 ingyenes e-mail-szolgáltatást vehetünk igénybe, legalábbis ennyit sorol fel a tokiói központú Free Email Address Directory (www.emailaddresses.com). A katalógusban az alapszolgáltatásokon kívüül interaktív telefonkönyvet, helyesírás-ellenőrzőt, automatikus szűrőt is találhatunk a szolgáltatások között. Egy CoolMail nevű új szolgáltatás (www.planetarymotion.com) pedig lehetővé teszi, hogy az e-maileket telefonon keresztül hallgassuk meg. A levelet egy automata hang olvassa fel, miután meghallgattunk egy 10 másodperces hírdetést.

ÚTIKÖNYVEK A WEBEN. Merész vállalkozásba kezdett a Rough Guides útikönyvsorozatát kiadó amerikai cég: öt útikönyvet (Európa, USA, New York, San Francisco, Anglia) teljes egészében közzétette a weben (travel.roughguides.com), és terve szerint a következő másfél évben mind a 103 könyvet felteszi a világhálóra. A cég azt reméli, hogy a vállalkozás a várhatóan nagy forgalmat lebonyolító site-on elhelyezett hírdetésekből és a szövegek

más web-oldalaknak történő licenseléséből megtérül majd. Ugyanakkor úgy vélik, hogy az utazók továbbra is igénylik, hogy az út során egy igazi könyv legyen a kezükben, színes fényképekkel.

NAPI 1,5 MILLIÓ ÚJ OLDAL. Szédítő gyorsasággal növekszik az internet: napon-tal 1,5 millió oldal kerül a World Wide Webre – derül ki egy friss felmérésből. Beceések szerint jelenleg mintegy 20 millió homepage és fontosabb nyitóoldal található a www-n.

Kávé habbal, internettel

Hódít a vendéglátás új formája

A magyar cyberkávéházakra a bazári tarkaság jellemző. Valaki kólát kínál játékkal, valaki whisky-távkonferenciával. Veszprém-ben egy moziban állítottak fel néhány lassan elavult gépet, melyeken tinédzserek játszanak. Győrött csoportkohéziós erővé vált az internetkávézó, látogatóit együtt kirándulgatnak, sörözgetnek, míg Budapesten megtalálható ez is, az is. Az üzletemberektől a kamaszokig mindenki választhat az egyelőre nem bőséges, ám fejlődőben lévő cyberkávéházi választékból.

Az internetkávézók azoknak nyújtanak segítséget, akik nem férnek hozzá a világháléhoz, illetve számítógéphez, szövegszerkesztőhöz, elektronikus levelezéshez. Az ember beszélget ilyen helyiségre, gépet bérel, s máris hozzáláthat munkájához. A kávézó elnevezés pedig adódik: a kuncsaftnak lehetősége van szendvics rendelésére, kávé, üdítő, sör fogyasztására is, ha megszomjazna bönöszés közben.

Itthon az utóbbi öt évben egyre több internetkávézó nyílt, az igény is egyre nagyobb, attól függetlenül, hogy mind több munkáltató igényeszkiz informatikai eszközökkel felszerelni irodáját. Konkurenciát jelent még a kávézóknak az is, hogy az egyetemeken, főiskolákon ingyenesen hozzáférhetővé tették a világhálót is. Csökkentheti a cyber-cafékba látogatók számát a nemrég útjára bocsátott Sunline program is.

A gépek bérleti díja nyújtából minden cyberkávézóban meg egyezik. Egy óráért 500 forintot kérnek el a betérőtől, ami eltérő, hogy a használati idő emelkedésével mekkora kedvezményt adnak ebből. A Matáv-pontok nem engednek az árból, igaz, ezek nem is felelnek meg az internetkávézók feltételeinek, inkább gépköcsönzőként funkcionálnak. Csak épp nem vihető haza a masina, és fogyasztani sem lehet a helyiségben. A magánkézben lévő vállalatokások árengedménye nem mindig merül ki annyiban, hogy ha

tovább használom a gépet, akkor arányosan kevesebbet fizetek, hanem más formában is nyújtanak kedvezményeket. Minként Győrben a Brain Store-ban, itt ugyanis alakították egy klubot, s ha valaki ezer forint ellenében kiváltja az éves tagsági kártyát, ötszáz forint helyett csak kétszázat kell óránként fizetnie.

Bár Győrött több felsőoktatási intézmény működik, a középiskolákat is felszerelték már internet-modemmel, a café vevőkre leginkább a fiatalközből kerül ki. Ezt a jelenséget Maász Dávid, a kávézó egyik alapítója azzal magyarázta, hogy a helyiség barátságos, klubhangulatú. Egy több száz éves épület boltívnes pincéjében rendezték be ülgámitúrával, fotellekkel, bárral, s a gépek mellett sörözhetnek, trécselhetnek a látogatók. Öt géppel (486-os, Unix alapú, grafikus X-terminalok) biztosítják a háórával való kapcsolódást, ám nyomtatós és szkenneri is a vendégek rendelkezésére áll. Ha valakinek úgy tetszik, a kávézóban fellapozhatja az informatikai szakirodalmat, vagy elolvashatja a napisajtót. Sőt, társasjátékozhat, beszélgethet, amire éppen kedve szottyan.

– Nemcsak fiatalok jönnek el – mondja Maász Dávid. – A múlt héten egy anyuka azzal a kérréssel fordult hozzánk, tudnánk-e segíteni neki, hogy megnézzé a fia Rigó utcai nyelvizsgaeredményét az internetnek nevezett valamin. Vagy egy 70 éves úr azért szokott ide – folytatja –, mert a lánya Kanadában él, e-mailen naponta beszélgethetek.

A fővárosban, például a Kecskeméti utcában is segítenek azoknak, akik nem értenek a gépekhöz, az internethez. Itt a győri Brain Store-tól eltérően nem szolgálják fel a kávé, mindenki önelátó, vagyis automatából vásárolhat mogyorót, chipset, előre csomagolt árut.

Az automatákat azért állítottak be – mondja Mészárovcis Géza, a Budapest Net ügyvezetője –, hogy ne kelljen akár egy kávétér is kiugrania a vendégnek, hanem szendvicsel, capuccinóval gyorsan csillapíthassa az éhségét.

Az automatás kiszolgálás már csak azért is közkedvelt az internetkávézók üzemeletőinek körében, mivel így megkerülhetik a tisztiorvosi szolgáltató mosogatóra és egyéb higiénés körülményekre vonatkozó előírásait. Pedig semmiféle speciális szabály nem vonatkozik a cyberkávéházak működtetésére, beindítására. Bizonyos esetekben ez káros is. A monitor vibrálásától ugyanúgy előírászerűen óvni kellene a szemet, mint a bakteriális fertőzésekétől a mosdókban. Ám a „fogyasztóvédelem” más téren is hiányosságokat mutat, hárt miért épp az informatika terén kezdené pótolni elmaradásait. S közlőben is: meg kell felelni jó néhány, általános követelménynek. Az ÁNTSZ-nek, a tűzvédelemnek, a jövedéki termékek árusítására vonatkozó szabályoknak, az adóhatóságoknak, a cégbíróknak és még sorolhatnánk.

S ha már az induláshoz szükséges eszközökről beszélünk: egy-

egy kávézó korszerű technikai eszközökkel való felszerelése ma 14–20 millió forintot takssál, s a befektetőnek azzal is számolnia kell: jó, ha öt éven belül

megterül az összeg. Van, ahol az induláshoz szükséges pénzt egy tökéletes társaság biztosítja. Úgy mint a Kecskeméti utcában, ahol 18 gép üzemel, s tervezik még tizenkettő hadrendbe állítását. A café vendégeinek 90 százaléka külföldi vagy üzletember, az ő igényeik szerinti gépparkkal, felszereléssel rendelkeznek. (Ízeltlítő a gépképből és a caféből: Pentium II-es processzor, 3DX-es gyorsítókártya, videokonferencia, digitális fényképezőgép, szkenneri.)

A Brain Store megalakulását a Győr-Moson-Sopron megyei közgyűlés támogatta, bár 6k sem pénz, mint inkább helyiséget és telefonvonalakat kínálhat fel. Mivel az alapítókna – lévén egyetemi, főiskolai hallgatók – kevés pénzük volt a fenntartásra, saját maguk fejlesztették gépeiket, szoftvereiket, vagy pályázatokon jutottak pénzmaghoz. (Cserébe a tenderen nyert ötszázekért közszolgálati feladatokat is el kell látniuk.) Mostanra azonban megnőtt a győriek igénye az internetkávézóra, a klub több mint ezer tagot számlál, s csak a lokalmi látogatók is. A cyberklub társaságkohéziós erőként működik, megcáfolvazta a tévhitet, hogy a számítógép elszakítja egymástól az embereket.

Gecse Mariann
(mgecse@comptech.hu)

Parlamentari informatika

Közelkép az Országgyűlés számítógépes rendszeréről

Fél Európa Magyarországra figyelt 1990-ben. Vajon minden rendben lesz-e az első demokratikus választásokon, vajon a változás milyen hatással lesz ránk, magyarokra? Rövid idő alatt változott az ország politikai és gazdasági megítélése, változott a külfölddel való kapcsolatunk minősége... és gyökeresen megváltozott az új Országgyűlés informatikai és számítógépes rendszere. Összeállításunkban az eltelt évek eredményeit és a magyar Országgyűlés informatikai rendszerét próbáljuk közelebb hozni olvasóinkhoz.

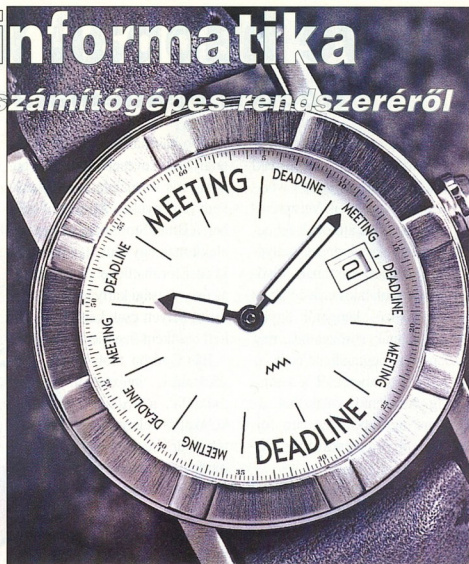

FOTO: LLOVSKY BELA

A nyolcvanas évek végéig a parlamenti munkának nem volt számítógépes támogatása. Az első jelentősebb informatikai fejlesztés 1991 elején történt, amerikai segítséggel – kezdi beszélgetésünket Kertészné Gérecz Eszter főtanácsadó, az Országgyűlés Hivatala Informatikai Osztályájának vezetője. – Ekkor történt a jelenleg is üzemelő hálózat gerincének kiépítése, és jelentős mennyiségű gép vásárlása. Térjünk át a jelenre!

A magyar Országgyűlés számítógépes hálózata több részből tevődik össze. Az adatbázis Unix szolgáltatón és Oracle szoftveren fut, a különböző fájlserverek pedig Novell intranetven üzemelnek. Meglepő módon, az egyéni munkaállomásokon – felhasználói gépeken – nem Windows 95, esetleg 98 üzemel. Még ez év elején is a 3.x-es Windowsok voltak úgymond rendszeresítve, most fognak a fejlesztések. Ez gyakorla-

tilag azt jelenti, hogy egy éven belül lecserelődik a teljes felhasználói szoftverpark. „Hogy a Windows 95-öt és 98-at miért nem használjuk, annak okai többek között a licencárkban keresendők” – emelte ki Kertészné Gérecz Eszter. – Ellenben irodai munkára – szövegszerkesztés, táblázatkezelés – szinte kivétel nélkül mindenki MS Office-t használ.

Belső levelezés

Természetesen az Országgyűlésben is van egy belső – intranet jellegű – hálózat. Ez teszi lehetővé a privát levelezőrendszer működését is, mely nagyjából úgy működik, mint az interneten folyó levelezés, azzal a különbséggel, hogy ezen a rendszeren minden képviselőnek egy rövidített e-mailcíme van, amely egy címjegyzékben a képviselő egyéb adatai mellett szerepel. Mivel elég régi, emiatt

Hatékony megoldást keres cége informatikai támogatására?

Megjelent az AS/400 alkalmazások katalógusa!

Informatikai rendszervásztás előtt tanulmányozza a mintegy negyven speciális alkalmazás illetve integrált vállalatirányítási rendszer részletes leírását tartalmazó kiadványunkat!

Kérje az ingyenes gyűjteményt a 464-7245-05 telefonszámon!

Nagy megoldások egy kis boltjunktól

elavult szolgáltatásról van szó, az informatikai osztály még ebben az évben komoly fejlesztésbe kezd, melynek célja, hogy a belső és külső hivatalos levelezés is egyszerűbben és kényelmesebben használható legyen. Ezután elég lesz, ha a küldő ráklikkel a címzett nevére, és máris egy ablak nyílik meg, ahol a képviselő számára azonnal elküldhető az üzenet. Semmi keresgélés a címjegyzékben, tetszetősebb kivitel, könnyebben használható szolgáltatás, nagyobb hatékonyság. (Apropó internet, beszélgetésünk alatt újabb meglepetéssel szolgált az osztályvezető asszony. A hálón való szörfözésre kizárólag Netscape Navigátort használnak, bár nem a legújabb verziókat.)

Szavazatok és számok

Nyilván sokakat érdekel, hogy az Országgyűlés ülésnapján milyen szerepet vállal a számítástechnika. Nos, itt van mindjárt a szavazatszámolás. Mivel fontos a biztonság, a megbízhatóság és a megbízhatatlanság, a rendszer több lábon áll. Először is a gép a szavazás napján már előre tudja, kik hiányoznak – persze csak azokról a képviselőkről van szó, akik hiányzásuk tényét előre bejelentették –, már ezzel is jelentős mértékben csökkentve a hibák lehetőségét. Az sem mindegy,

hogy a képviselő miniszter is egyben, akkor hol fog szavazni, a frakcióban elfoglalt vagy a miniszteri helyén. A gép ezt is érzékeli, ezáltal kizárható, hogy ugyanaz az ember kétszer szavazzon. A szervergép ezenfelül azzal is tisztában van, hogy a képviselők miről szavaznak.

Az összesítés mindössze egy-két másodpercet vesz igénybe. A végeredmény a szavazótáblára kerül, melyet bizonyára már sokan láttak a televízióban. Ha valamilyen műszaki hiba miatt a képviselő kézfeltartással kénytelen szavazni, abban az esetben az ilyenkor kötelező jegyzőkönyvezés után manuális úton viszik be a központi számítógépre a politikus döntését. Az egész folyamat menedzselése a műszaki páholyban történik, ahol nemcsak a szavazás hibáiban lebonnyolásra ügyelnek, hanem az ülésnap teljes hang- és képanyagának vezérlő információi is innen kerülnek ki. A tökéletes biztonság kedvéért még a parlamenti gyorsírók jegyzőkönyveit is gépre viszik, megelőzve ezzel az esetleges megsemmisülést, javítást vagy átírást.

Üzlet és presztízis

Felmerül az emberben a kérdés, vajon egy ekkora rendszer üzemeltetéséhez mennyi pénzre és emberi erőforrásra van szükség. „Az informatikai osztályon mindössze 20–25 ember dolgozik. Ezek egy része webmester és rendszergazda, másik része pedig fejlesztő és műszaki szakember – tájékoztat az osztályvezető. Ez első hallásra nem tűnik soknak, de a hatékony munkaszervezésnek és a szakmai együttműködésnek köszönhetően elég. Ha például bármilyen jellegű hiba adódik, a felhasználói ügyelet reggel nyolc és este nyolc óra között bármikor elérhető. Este nyolc után komolyabb hiba esetén az ügyeletes rendszergazdát csipogón értesíti, aki ezután azonnal a helyszínre siet. A számítástechnikát nem használó képviselők kérdéseire pedig a Képviselői Tájé-

koztatási Központ szakemberei válaszolnak.

A parlamenti ciklusváltásra való tekintettel ebben az évben az informatikára fordítható összeg mintegy 200–250 millió forint. Ez az Országgyűlés 600–700 millió forint értékű számítástechnikai eszközállományához képest, valamint a számítástechnika rohamos fejlődését tekintve nem túl sok, de nem is kevés. Nem túl sok, ha azt nézzük, hogy ebből kell minden évben az üzemeltetés, karbantartás és szoftverfrissítés (összesen 30 millió), az éves fejlesztés, bővítés és szerverbeszerzések (összesen 130 millió) költségeit fedezni. Nem túl kevés, ha tudjuk, hogy a különböző frakciók, bizottságok és titkárságok saját keretből is szerezhetnek be számítógépeket.

A vásárlások egyébként, néhány speciális esetet kivéve, szigorúan és kötelező jelleggel központosított közbeszerzés alapján történnek. Erőli nyilatkozta Kertészné Gerecz Eszter elmondta, hogy meglepő módon néhány nagy világcég hazai képviselője nem érzi úgy, hogy indulnia kellene ebben a versenyben. Pedig a többség kezét-lábát tőri, ha a következő évben ő is ott legyen az Országgyűlés informatikai szállítói között. Érthető, hiszen ez hatalmas kihívás és lehetőség a cégeknek. Nem beszélve az üzlet presztízis értékéről.

Klátyik István
(ice@comptech.hu)

Régi és új rendszer

Angliában az alsó- és felsőházban nem sok minden változott az elmúlt évtizedek alatt. Igaz, hogy mindkét helyen vannak számítógépek, mégis a technika mellett – talán ez is a britek különségében keresendő – az emberek a fő szerep. Pontosabban a számlálóké. Nekik mindössze annyi a feladatuk, hogy minden szavazáskor tévedhetetlenül és villámgyorsan megszámozzák, ki hogyan szavazott. Összesítik az igennel, a nemmel szavazókat és a tartózkodókat is, miután ezzel elkészültek, a végeredményt közlik a házelnökkel, aki azt közölte.

A fentiekre tökéletes ellenpélda az Egyesült Államok, ahol teljességgel kizárták az emberi tényezőt. Minden szenátor rendelkezik egy külön mágneskártyával. Szavazáskor ezt a kártyát kell először bedugniuk a helyükön található mini szavazógépbe. A gép előbb leolvassa a kártya adatait – milyen szenátorról van szó, republikánus avagy demokrata, hány éves, mióta szenátusi tag –, a szenátor csak ez után szavazhat. A rendszer úgy készült, hogy gyakorlatilag kizárt a többszörös szavazás, a gép egyszerűen letiltja az újabb kísérletet. Hiába, a technika a politikára is nagy hatással van.

Ülünk a székben, és száguldunk

Az emberek mindig is szerették volna kockázat nélkül átélni a száguldás, a sebesség érzetét. Ebben a részben végre elfeledkezünk a Forma-1-ről, motorozásról, minden egyébről, és átadjuk magunkat az önfeledt gáztapasosnának.

Ifjúkorom egyik kedvenc filmje volt az Ágyúgolyó futam, Burt Reynoldsszal, Sammy Davis juniorral, Roger Moore szerepében Roger Moore-ral (nem vicc), ahol az volt a tét, hogy az USA egyik partján lévő városból minél rövidebb idő alatt kellett eljutni közüti forgalomban egy másik városba. Ugyanezt a feelinget hozta a PC-kre az 1995-ben megjelent Need for Speed című játék, amiben volt autós üldözés, szembejövő forgalom, látványos karambolok, egyszerőval minden, mi szem-szánk ingerre egy örült autós számára. A verseny természetesen ugyanúgy, mint a filmekben, országúton, illetve városi utakon zajlott. Az autók irányítása, viselkedése, olyan volt, amilyet az egyszeri játékos hátról, vagyis tőkéletes.

Néhány hétre rá jött a következő játék, a Screamer, amire már nagyon vártunk, látván az előzetes képeket, de számomra borzasztó csalódás volt. Egyszerűen utáltam, pedig akkori mércével nagyon szép volt. Egyedül a játszhatóság, az volt az igazi gyengéje. Ha a játékos csak egy kicsit is hibázott, egyből az utolsó helyre került a versenyben. Ha én mentem bele valakibe hátról, akkor az még nagyobb lendületet kapott, és hatalmasra nőtt a hátrányom, ezzel ellentétben, ha belém jöttek hátról, akkor az illető egyszerűen elém pattant, mindkét esetben teljesen lelassultam, és mindenké elhúzott mellettem. Soha többet le nem vettük a polcra.

A következő a Need for Speed speciális kiadása volt, plusz két pályával (nem volt egyik

sem nagy szám), éjszakai futamokkal, hálózati játék lehetőségével, vagyis a kor igényeire igazítva. Ez volt a második bór egy jó ötlet. Sorrendben következett a Screamer 2, ami elődjével ellentétben már Rally programnak készült, és egyáltalán nem hasonlított elődjéhez, szinte teljesen más játékot készítettek a fejlesztők. Szép volt, gyors volt, és a játszhatóság is kiemelkedőre sikeredett. A pályák élvezetesekek, ezek közül is az egyiptomi volt a kedvencem, háttérben a piramisokkal, valamint elhúzhatunk például az asszuáni gát építése miatt átköltözött sziklatemplom mellett is. Egy hibája volt, hogy kevés autóval versenyezhetünk egyszerre (négygel), és ha megelőztük őket, körözhetünk hosszasan anélkül, hogy bárkivel is találkoznunk volna.

Időrendben ez után következett a Need for Speed 2, ami már csak halvány mása a nagy elődnek. A pályák ötletlenek, mind külsejükben, mind vonalvezetésükben, és már csak körpályákon rohatjuk az utat, azaz se közúti forgalom, se változatosság. Az autók viselkedése is nagy némi kívánnivalót maga után. Ezenfelül a kor és a nagy Billy elvárásainak

megfelelően Windows 95-ön fut, ami egyet jelent, lehetett kidobni a régi gépet, ha az ember az előző rész sebességérzetét szerette volna kapni a programtól. Természetesen ebből is kijött egy Special Edition, új pályákkal, jobb játszhatósággal, és nem utolsósorban 3D kártya támogatással, vagyis nem kell kidobni a régi gépet, csak 30-40 ezer forintot kell még költenéni rá.

Idén év elején jelent meg a már nevében is Screamer Rally, ami nem annyira új rész, csak néhány új autót és pályát tartalmazó felújítás – tudjuk, a róka meg az ő írása. Az autók nevei igen mókásak, gondolom nem fektettek pénzt a jogdíjakba, persze ettől függetlenül a Rally programokban szokásos járművek jól felismerhetők. Verhetjük a port autóinkkal a Kí-mai Nagy Fal mellett, Arizonában, olasz szerpentíneken, valamint a por helyett a havat Svédországban, összesen hét helyszínen.

Végül elérkeztünk napjainkhoz, amikor is két olyan program van a palcon, ami említést érdemel. Az első a Kalisto programozói által készített Ultim@te Race Pro, amiben széria-autókkal körözhetünk különböző időjárási viszonyok között. Ezek sorrendben: napos, éjszakai derült, esős és viharos. Őszintén szólva ilyenrel még nem találkoztam, de ha szép nyugodtan körözgetünk a gyakorlópályán, akkor némi idő eltelte után minden eledik rózsaszínes, később piros színben játszani, majd lemegy a nap, felkapcsolódnak a reflektoraink, és az éjszakaiak folytathatjuk száguldásunkat. Ezután mindez fordítva játszódik le, jó a hajnal, és kivilágosodik. Már csak ezért érdemes kipróbálni, komolyan mondom. Összesen négy pályán körözhetünk, mindegyiket megtapasztalhatjuk a négy különböző időjárás körülmény között, valamint a pályák tükörképein is végighajthatunk. Gépjűnk képességeihez pontosan beállíthatjuk a látványt, van-e 3D kártyánk, ha nincs, akkor is több paraméter állításával növelhetjük vagy csökkenthetjük a sebességérzetet, állandó visszajelzéssel arról, hogy mennyivel csökken vagy nő a képrássi-

nk (3.)

Korszerűen, igényesen

Kossuth-újdonságok tanévkezdésre

tési frekvencia. Megjelent újságok hasábjain, hogy ez a program simán megjelenít 70 képét másodpercenként, megfelelő gyorsítókártyával. Ezzel kapcsolatban megjegyezném, hogy az emberi szem 30 kép felett már folyamatos mozgásnak érzel mindent, így ennek a 70-es értéknek a látvány szempontjából nincs jelentősége.

Ami viszont lényeges, hogy a Digital Illusions által készített Motorhead nevű program 3D kártya nélkül is képes megfelelő sebességgel menni úgy, hogy minden effektet bekapcsolva hagyhatunk. Nem fog szaggatni, nem válik állóképek sorozatává. A cég régen flip-perjátékairól volt híres, majd hosszú időre csend lett körülöttük. Ezzel a játékkal tértek vissza a köztudatba, újra bebizonyítva, hogy szerencsére akadtak még játékfejlesztők, akik értenek a programozáshoz. Az egyetlen különbség, amit felfedeztem a játék 3D gyorsító és szoftveres változata között, hogy a szoftveres változatban a pixelek nincsenek elmosva. Ugyanazok az effektek, színes fények a pályákon végig. A program egyébként a jövőben játszódik, nincs különösebb kerettörténete, egyszerűen minden pályán nekünk kell a legyorsabbnak lenni. Az utak felett néha űrhajók repülnek keresztül, az utak mellett plakátok, színes villódzó fények, úgyzóval a hangulat tökéletes.

Végül, ha még ez sem lenne elég, végére néhány kód, amivel feldobhatjuk vagy átalakíthatjuk kicsit a játékot. Névnék írjuk be, hogy Ramlosa, csapatnak pedig H2O, és lám, mint ha víz alatt versenyeznénk. Ugyanez az Ignition/UDS szavakkal felülízüti a játékot ad.

Dusa Gábor
gabord@freemail.c3.hu

Elyner(het)te volna az Arany Egér fődíját a Kossuth Kiadó, ha indul(hatott volna) az év legjobb oktató-nevelő, szórakoztató és játék számítógépes lézerlemezei pályázatán Németországban. A 4–18 évesek szellemi gyarapodását szolgáló alkotásaiért elsősorban a Ravensburger, a Microsoft, a Heureka Klett/Ubuntu gyűjtötte be az Arany Egereket a hannoveri CeBIT Home számítógépes vásáron. Biztos vagyok benne, hogy a Kossuth, amely idejében és kitűnő ötlettel, a kor igényei szerint alakította át kiadói profilját, nem csupán a következő hetekben, hónapokban megjelenő lézerlemezeivel, de már az eddigiekkel is sikerrel pályázhatott volna a „nagyok” között.

A Magyarország flórája és faunája című, kilencrészesre tervezett sorozatban a madarak és lepkék, valamint a gombák lemeze után a napokban várható a harmadik rész, mely a halakról, kétlélűekről és hüllőkről szól majd. Úgyancsak a Kossuth ismeretterjesztő igyekezetét dicséri a már könyv formában is nemzedékek számára alapműként szolgáló Brehm: Az állatok világa számítógépes változata. A felső tagozatos diákok és középiskolások fizikai-csillagászati ismereteit igényes és kulturált módon elmélyítő-kiegészítő Utazás a Naprendszerben című CD-ROM-nak most itt a folytatása, az Utazás a csillagok között címmel. Szakmai értékét szavatolja, hogy e multimédiám legfőbb lektora a világhírű magyar csillagász, Pónori Thewrewk Aurél.

Három héten belül hét CD-ROM-mal bővíti a Kossuth kínálata. A CD-magiszter sorozatban csak nemrég jelent meg az Interaktív magyar nyelvntan, a teljes középiskolai tananyag tanári segítség nélküli, önálló feldolgozásához, elsajátításához, és már itt van irodalmi párja,

az ókori görög és latin irodalom bemutató Antik irodalom című multimédia-korong. Szép, gazdag, igényes, élményt kínáló: a többi között a Magyar Rádió hangarchívumából is válogattak szerkesztői, hogy a leghitelesebb előadásban szálaltathassák meg az antik írók, költők műveit.

A Computer Technika kérdésére Kocsis András Sándor, a Kossuth Kiadó elnök-vezérigazgatója elmondta: az általában ötezer forintot lemezek árából az iskolák 30 százaléka engedményt kapnak. Az illetékeltlen másolás ellen viszont egyelőre nem sikerült elfogadható (és a kiadó számára kifizető) megoldást találni.

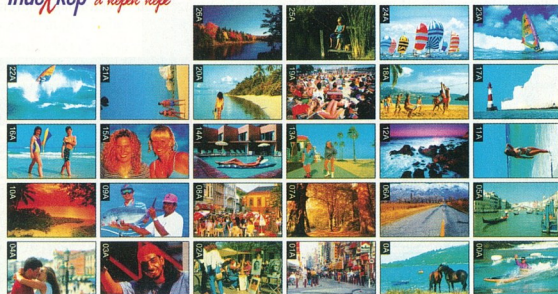
A Kossuth Kiadó történetének eddigi legnagyobb és legigényesebb vállalkozása is érlelődik: az Enciklopédia Humana Hungaricával közösen hat kötetben jelenteti meg a magyar művelődéstörténet korszakait bemutató Magyar Kódexet. A szerzők, szerkesztők és lektorok az Akadémia kutatóintézetek munkatársai, egyetemi, főiskolai, középiskolai tanárok. Az első kötetet a jövő tavasszal vehetjük kézbe, utána félévenként a következőket. A sorozat érdekessége, hogy minden könyvhöz CD-ROM melléklet jár. A lézerlemez nem a könyv elektronikus-digitális formája, hanem multimédia-kiegészítője.

És ha már ennyit emlegettük az elektronikát, multimédiát, ne feledkezzünk meg a Windows 98 operációs rendszer oktató-gyakorló lemezéről (a szoftver Win 98 magyar változatával egyidejűleg jelenik meg) és a Népszerűsádgál közös Kossuth-kiadványról se, melynek címe mindent elmond: Autó '98/99.

K. L.
(kulcsar.laszlo@ligetpress.datanet.hu)

IndekXkép a képek képe

Dátum: 98/06/19
300282 319/1

1.613.282000
91.000000.98/06/19

Téma:

PHOTO PORST

PHOTO
PORST

JÁTSZI KÖNNYEDSÉGGEL!

A PHOTO PORST indexképével ezenül gyerekkéjáték a képrkerés, arhíválás és az utánrendelés. Egy pillantás a tkerces szereplő összes képre — ennyi az egész...

Az IndekXkép kicsinyítve tartalmazza a filmen szereplő valamennyi képet. De Luxe Royal képeinkhez az indexképet ajánlékba adjuk!

A kazetta marad

Híába minden igyekezet, DAT, DCC, MiniDisc, a kazetta, leánykori nevén Compact Cassette helyzete rendíthetetlennek látszik. A kazettához pedig magnetofon is szükségeltetik. A választék óriási. A döntés nehéz. Ezt kívánja megkönnyíteni a következő írás.

A kazetta nem nevezhető high-end hífi hanghordozónak. Bár megjelenése, a 60-as évek vége óta a felvételi és reprodukciós technika is rengeteget fejlődött, az átlagos kazettás készülékek többnyire a mid-fi korántsem arisztokratikus közepkategóriájába sorolhatók be. A kazettás felvételek hihetetlen népszerűsége nem is a hangminőségben, mint inkább a mobil használat sokoldalúságában és a kazetták és magnetofonok közti általános kompatibilitásában keresendő. Az autóba épített magnók mindennaposá válásának és a walkman magnók hihetetlen elterjedésének köszönhetően a legtöbb háztartásban nélkülözhetetlen lett egy olyan magnetofon, mely felvételek készítésére is alkalmas, etetheti a csak lejátszásra alkalmas készülékeket. Bár magnetofon sokfelé akad, itt

most kizárólag azokkal kívánunk foglalkozni, melyek erősítőt, hangfalakat nem tartalmazó önálló egységként működnek. Igazi magyar nevük nincs, megnevezésükre leginkább az angol „deck” kifejezés honosodott meg.

Hón óhajtott kazettás magnetofonunknak rendelkezése tehát, hogy segítségével külső forrásból (CD-játszó, lemezjátszó, rádió) jó minőségű felvétel készíthessünk. Kiválasztott gépünknek rendelkeznie kell tehát úgynevezett vonal (line) szintű bemenettel. (Viszonylag kevesen vannak, akik asztali magnetofonnal készítenek mikrofonos felvételeket. Ha tehát a kiválasztott gép mikrofonbemenettel is rendelkezik, az általában felesleges szolgáltatás.) Szinte minden gép hátoldalán RCA típusú bemeneti csatlakozók találhatók. Az ettől eltérő megoldás legalábbis gyánu.

A felvételi szint szabályozó kezelhetősége elsődleges fontosságú. Legelterjedtebb a

nagy átmérfőjű, kényelmesen megragadható, forgatható kezelőszerv. Megkönnyíti a pontos beállítást, ha valamilyen jól látható skála, mérce, rovátkolás is található a felvételi szint beállító körül. Az egyes pályán mozgó, úgynevezett csúszó potenciométerek csak a külső megjelenésnek kölcsönöznek professzionális jeleket, kezelésük többnyire nehézkes. Az automatikus szintszabályzás (AGC) első pillanatra praktikusnak tűnik, azonban a gyakorlat azt mutatja, hogy legfeljebb beszédfelvételek során alkalmazható. A Murphy-törvények

szellemében viszont minden esélyünk megvan rá, hogy az automatikát akkor is bekapcsolva felejtsük, mikor nem kellene. A békesség kedvéért jobb tehát, ha nincs ilyen a magnetofonban.

A felvételi, lejátszási szintkijelző – amellet, hogy szépen világít – a legfontosabb segítségünk a felvétel készítésekor. Egy optimális kivétel nélküli felvétel nagyságrendekkel

COMDEX®

Fall '98

FEDEZZE FEL AMERIKÁT!

KÖLTSEGBŐL LEÍRTHATÓ KONGRESSZUSI UTAZÁS

Panasztikus ajánlat a Las Vegas-i Comdex számítástechnikai kiállításra és konferenciára.
 Los Angeles – Las Vegas – Death Valley – Bakerefield – San Francisco
 November 13-21-ig 8 nap, 7 éjszaka repülővel, bérlet gépkocssal 194.000 forinttól
 Las Vegas
 November 16-21-ig 5 nap, 4 éjszaka repülővel, bérlet gépkocssal 177.400 forinttól.
 További információkért hívja a Computer Technika szerkesztőségében
 Báder Cellát vagy Kereszeczky Edinát a 469-3030 telefonszámon vagy a 469-3040 faxon.
 Az ár tartalmazza a repülőjegyet, az ételét, a gépkocsibérlés költségét,
 valamint a poggyázst, a baleset-, a betegség- és casco biztosításokat.

nagyobb élményt nyújt, mint egy alulvezérelt vagy túlvezérelt szalag. A jó kivérlés-mérő műszer nagyméretű, megfelelő skálával rendelkezik, mely a 0 érték körül meglehetősen részletes. Ez az a terület ugyanis, ahol a legkisebb változás is nagy különbségeket okozhat a hangzásban. Ne tévesszen meg a csillogás. Egy pontos, hagyományos, mutatós műszer többet ér, mint egy-két kiszámíthatatlanul működő villogó fény. Az „aranyfülleknek” szánt csúcssegítség lehetőség van arra, hogy azt minden szalagtipushoz, vagy akár minden szalaghoz beállítsák. Közönséges masinák ezt nem tudják, átlagos halandóknak nem is volna tisztem ilyen pepecselésre. Lehetőség van viszont a szalagtipus beállítására. Vétel előtt érdemes ellenőrizni, hogy kedvelni-e a gép az általunk leggyakrabban használt szalagtípust (normál, chrome, metal).

Az örök nagy kérdés: Dolby-val vagy nélküle. A Dolby „B” zajcsökkentő a professzionális hangtechnikából szivárgott át a kezettás magnetofon világába. Használata csökkenti a szalagzajt, az általa lehetővé tett kisebb kivérlés miatt csökken a zavaró átmágnesződés (elő- és utó visszhang) is. Kritikus füllel, nagyon jó minőségű berendezés hallgatva kétségkívül hallható a zene nyelhe elszűnése, ha viszont autóbuzson, metrón utazva sétálomagnón hallgatjuk kedvenc zenénket, főleg a zajmentesség előnyeit élvezhetjük. Az átlagos autók és az utak alapzaja olyan nagy, hogy autós felhasználók a Dolby jelentősége minimális. A Dolby-dolbytlan dilemmánál érdemes figyelembe venni, hogy olcsóbb autós és sétálólejátszók nem rendelkeznek Dolby

kombinált fej dobozok. Felvételtkor felvesz, lejátszáskor lejátszik. Az igényesebb készülékekben külön fej gondoskodik a felvételtől és lejátszásról. Az ilyen gépeken akár felvétel közben is ellenőrizhetjük, hogyan szól mindez a szalagról (monitor üzemmód). Az ilyen háromfejes (törles – felvétel – lejátszás) konstrukció általában már önmagában is jelzi, hogy igényesebb géppel akadtunk össze.

A legtöbb magnetofonon fejhallgató-kimenetet is találunk. Lehetőleg óvakodjunk azoktól a gépektől, melyeken a fejhallgató-kimenet szintje („hangereje”) nem szabályozható. Ez ugyanis erősen leszűkíti a fejhallgató használhatóságát.

Érdemes megfogadni a hifisták bevált megfigyelését. Ha egy gépen túl sok a villogó LED, kijelző, kapcsoló, egyéb csicsa, valószínűleg a készülék gyengéiről kívánják elterelni figyelmünket. Ragaszkodjunk az alapszolgáltatásokhoz, és ne hagyjuk, hogy szükségien „extrákat” tukmáljanak ránk. Még az olyan, egyébként hasznos szolgáltatással, mint az automatikus kazettafordítás (Auto Reverse) is vigyázni kell, hiszen a bonyolult mechanika könnyebben elromlik, mint egy egyszerűbb szerkezet. A kiszemelt magnetofont szétszedni, belsejébe bekukkantani nem szokás, de segítséget nyújthat a hifista „teszt”. A túl könnyű készülék gyanús, kevés benne az „anyag”, sok a gyorsan kopó műanyag alkatrész. Drágább készülék vásárlásakor érdemes alaposabban kipróbálni annak képességeit. Ne hagyatkozzunk az eladó kedvenc kazettájára. Vigyünk magunkkal másoros kazettát (a zongorahang kiválóan árukkodik a gép esetleges sebességigadozásáról, „nyávogásáról”). Készítsünk felvételt magunkkal hozott, jól ismert hangzású CD-ről. Ilyen próbákra leginkább szaküzletben van esély, de bátrabbak próbálkozhatnak áruházban is.

Pécsi Ferenc
(peccsifmail.mata.vu)

dekóderrel, ezeken a Dolbyval készült felvételek a magas hangok kellemtelen kiemelésével szólalnak meg.

A „mezítlábas” magnetofonokban úgynevezett

A (gép)méret a lényeg

Godzilla. Egy film, amelyben nem a történet, esetleg a szereplők a fontosak. Sokkal inkább a pénz és a méret. Roland Emmerich ismét bizonyított, nem kell fordulatos és lebilincselő történet, nem kell elképesztő színészi játék. Elég 100 millió dollár, egy már évtizedek óta ismert rémfigura, aki mellesleg a japánok nemzeti hőse, és nem utolsósorban szükséges tömötlen speciális látványeffekt, melyeket a mai kor igényeinek megfelelően számítógépekkel készítenek el.

De milyen gépekről is van szó? Először is adott minden hálózati rendszerek nagymamája és nagypapája, a Unix és Linux. Állítólag fél tucat Sun és Digital szervergép futott a Unixon, míg a 3D-tervezők, a grafikusok és látványtervezők Linuxon dolgoztak. Sajtóinformációk szerint mivel a speciális effektkekkel megtűzdelt jelenetek száma – 2500 – minden eddigi rekordot túlszárnyalt, Emmerich a film felénél kénytelen volt további gépeket hadrendbe állítani.

Ez érthető is, hiszen egy-egy jelenet elkészítéséhez – ilyen volt Godzink első megjelenése New Yorkban – számos programozói és hihetetlen mennyiségű hardvert kellett megmozgatni. Ha már a jelenetknél tartunk: a film készítői a szokásokkal ellentétben New Yorkot nem maketten, hanem számítógépen modellezték. Mivel egyszerűbbnek és gyorsabbnak tűnt a gépen előre elkészített háromdimenziós hátterre rakni az Óriást, egész egyszerűen megcsinálták a sohasem alvó város minden részletre kiterjedő 3D-s „térképét”. Az eredmény: több mint hatvan perc elképesztően valószínű látvány, és kifizetett ötvenmillió dollár. Csak a trükkökre.

Kláyik István
(ice@comptech.hu)

A kormány és az informatika

A magyar gazdasági növekedés és a változó informatikai piac címmel szeptember 25–27. között konferenciát rendez Siófokon az Informatikai Vállalkozások Szövetsége (IVSZ). A háromnapos rendezvény kiemelt témája lesz a kormány szándéka és várható politikája az informatika területén, kereskedelmi-beszélgetés keretében pedig szó esik majd az informatikai alkalmazások bankok hitelkonstrukcióival való megfinanszírozásáról, az APS technológia volt. Ezt az eljárást azelőtt csak a digitális fényképezésnél lehetett alkalmazni.

Az Advanced Photo System (APS) fényképező géppel rendelkezők már találkozhattak indexképpel, amely nem más, mint egy 10x15

pott ilyen levelet. A Soros Alapítvány szövegíróje elmondta, innen kezdve a rágalmazó e-mailek küldőit és felhasználóit letiltják a rendszerről.

Képkidolgozásában megújuló fotózás

A fényképkidolgozással foglalkozó szolgáltatók a fogyasztók kiszolgálásában, a felhasználói igények kielégítésében még mindig tartogatnak meglepetéseket. Az egyik ilyen, az APS technológia volt. Ezt az eljárást azelőtt csak a digitális fényképezésnél lehetett alkalmazni.

Az Advanced Photo System (APS) fényképező géppel rendelkezők már találkozhattak indexképpel, amely nem más, mint egy 10x15

cm-es színes kép, ami a negatív tekercsen lévő összes képet kicsinyítve tartalmazza.

Az indexkép legnagyobb előnye, hogy megkönnyíti az utánrendelést, hiszen a képek beazonosítása a számozott, színes képek alapján sokkal egyszerűbb és gyorsabb. Klasszikus esetben az utánrendelés a negatív átvilágításával történik, ami a színeket nem a valószínűség megfelelően, vagyis nem színhelyesen tartalmazza. Például a negatívban a piros zöldként jelenik meg. Az indexképpel a hibás képek utánhívási lehetősége is minimálisra csökken, hiszen ezen a tekercs minden kockája kicsinyítve szerepel, s azonnal látható, mely képeknek érdemes próbálkozni az utánhívással, s melyek azok, amelyeken a nagy fél feje lecsúszott a kockáról. Arról már nem is szólva, hogy archiváláskor nem kell a negatívot kiterkesztelni és végigpáztálni ahhoz, hogy megtudjuk, milyen fotók vannak az adott filmen, mert az indexképpel ez a folyamat is leegyszerűsödik.

Irányzatok könyve

Az információs társadalom trendjeit bemutató kiadványsorozat indít össze az Információs Társadalom- és Trendkutató Központ, a Futuris Magyar Modernizációs Rt. és a Montana Információtechnológiai és Kommunikációs Rt. a trendszemlék elkészítésére önálló kiadó alakul, melynek szakmai bázisát a Budapesti Műszaki Egyetemnek UNESCO-támogatással működő kutatóközpont adja. A tervek szerint a kiadó évente 12 trendkiadványt és 3–4 ágazati céltanulmányt jelentet meg.

Összeállította: *Gecse Mariann*

Elektronikus szitkok

Rasszista tartalmú e-maileket kapott a közelmúltban néhány civil szervezet a Soros Alapítvány támogatásával működött, C3 Központ által létrehozott Freemail ingyenes levelezőrendszeren keresztül. A Magyar Hírnap értesülése szerint a romákat és zsidókat fenyegető, magyar nyelven íródott leveleket külföldről, illetve magyarországi vidéki városokból küldték. Legutóbb a Romapress ka-

Kürtölő

Egy hete arról beszéltem, hogy a kezelőszemélyzet váratlan helyzetekre történő felkészítése mennyire fontos az adatvédelem területén. Lássuk hát az erre a célra kifejlesztett Szimulátor.

A Szimulátor olyan eszköz, amely a valós rendszer körülményei között (de nem az éles adatokon) lehetőséget biztosít a kezelő számára, hogy vizsgálja a lehetséges zavaró hatásokat, és valós időben begyakorolhassa a szükséges intézkedéseket. A nagy értékű eszközök irányítóinak (pilóták, űrhajósok) felkészítésében ez régóta bevált módszer, de ugyanolyan fontos a számítógépes rendszerek kezelői számára is.

A mi szimulátorunk PC alapú számítógéplabor, benne többféle szerver platform és munkaállomás, Token Ring és Ethernet hálózati elemek; szünetmentes áramforrások; Microsoft és Novell szerverszoftverek; vírusvédő

programok; Internet-csatlakozás; rendszerintérlésben, adatvédelemben jártas szakemberek. A rendszergazda a Szimulátorba beírt szembesülhet félelmeivel.

– Hardver-, szoftverhiba esetén képes-e ismét működtetni a rendszert?

– A back upból felélesztethető-e az adatok? Mennyi idő alatt?

– Mi történik, ha a dátumot 2000. január 1-re állítja?

– Milyen eszközök, mennyi idő szükséges egyes feltételezett hibák elhárítására?

– A távmenedzselés rendszerbe állítása milyen kockázattal jár?

– Új szoftver üzembe helyezésével milyen problémák jelentkeznek?

– Áramszünet esetén hogyan üzemel a szünetmentes rendszer?

Tény, a rendszergazda saját, élő rendszerét a maga jószántából nem teszi ki zavaró hatások-

nak. Sőt, többnyire meg van győződve arról, hogy az általa felügyelt eszközök tökéletesek. Amikor nagy ritkán hiba jelentkezik, azt több külső, előre nem látható hatás következményeként értékeli.

A Kürt évente 2000 adatmentéssel kapcsolatos megbízást kap (ebből több mint 400 a hazai). Statisztikáink azt mutatják, hogy az esetek 21 százalékában nincs megoldás. Az adathoztok nem lehet helyreállítás, mert az adatokon lévő mágneseles jelek megsérültek, elvesztek. Erről az oldalról nézve az évente 420 (ebből közel 100 hazai) szerencsétlenül járt, adatait vesztett ügyfél esete már semmiképpen sem tekinthető elszigetelt, egyedi problémának. Ennyire előre nem látható katasztrófa bizony elgondolkodtató. E nagy számok láttán befészkelni az ember fejébe a gyantú: vajon az adott területek rendszergazdái rendelkeznek-e megfelelő stratégiával az adatvesztés kockázatának csökkentésére? Valóban katasztrófa történt-e minden esetben, vagy egyszerűen csak felkészületlenségről van szó?

Kürti Sándor

(sandor.kurti@kurt.hu)

HERTA

SZÁMÍTÁSTECHNIKAI SZAKÜZLET ÉS SZÉRVIZ

Budapest VII., Dohány utca 37. Telefon/Fax: 351-9964,322-7846 e-mail: hertakft@herta.hu

OPCIÓK:

Voodoo
Gr 4 MB

Voodoo
II 8MB

33,6 k
modem
2 het
internet
eléréssel

OPCIÓK:

A: Drive

ZIPbelső
drive

56 K

Modem
2 het
internet

EPOX EX alaplap

PII Celeron 266 MHz alaplap
32 MB RAM
2.1 GB HDD
2 MB AGP 3D grafikus kártya

24x CD ROM
SB-PRO kompatibilis hangkártya
100 W aktív hangfal
Monitorony ház
Cherry 105 gombos billentyű !!!
Mouse+Pad
14" Smile Monitor

Nettó: 132.590.-

Bruttó: 165.738.-

vagy pl. havi: 7.313.*

EPOX BX alaplap (100 MHz)

PII 266 MHz alaplap
64 MB RAM
3,2 GB HDD
Hercules Terminator 128 GLH
128 bit-es 3D AGP grafikus kártya
8 MB RAM !!!
36x Pioneer CD ROM
Creative SB 16 hangkártya
100 W aktív hangfal
Meridian ATX ház (a képen látható)
Cherry 105 gombos billentyűzet !!!
Mouse+Pad
15" Smile monitor

Nettó: 219.900.-

Bruttó: 274.875.-

vagy pl. havi: 12.132.*

* A pontos hitelfelvetelekről érdeklődjön üzletünkben!

Bp.XV.,Szentmihályi út 131. (Pólus Center)
Telefon/Fax: 419-4020

Bp.X.Kerepesi út.73. (Plazza üzletközpont)
Telefon/Fax: 262-3164

Bp.III.,Vörösvári út 23.
Telefon/Fax: 368-8864

Bp.V.,Nyugati tér 7. (Griff Áruház)
Telefon/Fax: 303-4175

Bp.V.,Belgrád rakpart 12.
Telefon/Fax: 266-5052

Bp.XX.,Kossuth L. u. 33. (Erzsébet Áruház)
Telefon/Fax: 295-6004

Beszéljen és nyerjen többet

MATÁV TELEFONKÁRTYÁVAL

1000 db 120 egységes
MATÁV telefonkártya

**Telefonkártyája
még akkor is
értékes marad,
ha elfogytak róla
az egységek!**

Küldjön be 1 db letelefontól 120 egységes vagy 3 db 50 egységes, 1998-as dátummal kibocsátott MATÁV telefonkártyát a következő címre: 1590 Budapest, Pf. 112. A beküldők között 1998. október 15-én közjegyző jelenlétében kisorsolásra kerül:

1 db Sony Stamina
videokamera

300 db
hátizsák

50 db mountain-
bike kerékpár

**Beküldési határidő:
szeptember 30.**

A nyeremények átvételi helyéről és idejéről a nyerteseket a MATÁV postán értesíti. A játékban a MATÁV Rt., valamint a Lowe | GGK munkatársai és családtagjaink nem vehetnek részt. Jogi út kizárva.

További ingyenes információ:
06 80 203 203

Egymás közt

